

KS. MATEUSZ PAKUŁA

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa

PIERWSZE NA ŚWIECIE SANKTUARIUM DZIECI FATIMSKICH W SZCZECINIE

Słowa kluczowe: Fatima, Objawienia Matki Bożej, nabożeństwo fatimskie, sanktuarium, kult dzieci fatimskich

1. Wprowadzenie. 2. Historia powstania pierwszego na świecie sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie. 3. Geneza kultu pastuszków z Fatimy w Szczecinie. 4. Formy kultu i działania duszpasterskie podejmowane w sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie. 5. Podsumowanie

1. WPROWADZENIE

Orędzie fatimskie na dobre wpisało się w życie duszpasterskie nie tylko Kościoła w Portugalii, ale również w życie duchowe całego katolickiego świata. Także w Polsce procesje fatimskie, różańcowa modlitwa o pokój, wynagradzające nabożeństwa pierwszych sobót miesiąca i inne inicjatywy związane z przesłaniem z Fatimy, stały się już niemalże tradycją wielu wspólnot parafialnych. Kult świętych w Kościele, którego korzenie tkwią już w Starym Przymierzu, jest elementem, który na pewno odróżnia go od innych niechrześcijańskich wspólnot religijnych. Na tej płaszczyźnie dochodziło również na przestrzeni wieków do niemałych sporów, chociażby kwestia ikonoklazmu. Mimo niejednokrotnie niezbyt sprzyjających warunków, kult obrazów z wizerunkami Chrystusa, Maryi Dziewicy czy świętych i błogosławionych do dziś ma się dobrze i jest chyba nieodłącznym elementem dzisiejszego obrazu Kościoła katolickiego. Przez kult obrazów – rzecz jasna – rozumie się kult samego Boga, który objawił swoją dobroć i miłość w życiu oraz działalności konkretnego świętego. Można również pokusić się o stwierdzenie, że kult świętych niewątpliwie podlega czasowi, który bezapelacyjnie poddaje go też nieustannej weryfikacji. Postacie, które kiedyś otaczano wielką czcią, dzisiaj są już nieznane, a ich miejsce zajmują inni wybrańcy Boży (oczywiście ustępują oni miejsca innym postaciom tylko w ludzkiej pamięci), orędujący za ludźmi w bardzo konkretnych przestrzeniach życia.

Orędzie Matki Niepokalanej z Fatimy było w zasadzie od początku objawień obecne w życiu Kościoła. Jeszcze bardziej podkreślano je w 2017 r., kiedy to obchodzono 100. rocznicę objawień Maryi, trójce ubogich portugalskich dzieci: Hiacyncie i Franciszkowi Marto oraz Łucji dos Santos¹. To dzięki nim, sława „Fatimskiej Pani” wołającej o pokój i nawrócenie swoich synów i córek rozeszła się na cały świat.

Oprócz samego kultu fatimskiego, można zauważyć tendencje do coraz większego podkreślania roli wspomnianych dzieci, które każdego 13. dnia miesiąca otrzymywały od Maryi pełne troski przesłanie. Należy zwrócić uwagę, że te małe istoty stały się nosicielami maryjnego głosu, który pełen miłości do swoich dzieci nawoływał do pokuty i umartwienia w duchu wynagradzania Bogu za grzechy ludzkości. Dlatego niniejszy artykuł traktować będzie przede wszystkim o nowym doświadczeniu, które stało się udziałem chociażby archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej, na terenie której powstało pierwsze na świecie sanktuarium Dzieci Fatimskich. Tekst został podzielony (oprócz wstępu i zakończeniu z podsumowaniem) na trzy główne części: 1) historię powstania pierwszego na świecie sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie, 2) genezę kultu pastuszków z Fatimy w Szczecinie, 3) formę kultu i działania duszpasterskiego podejmowanego w sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie.

2. HISTORIA POWSTANIA PIERWSZEGO NA ŚWIECIE SANKTUARIUM DZIECI FATIMSKICH W SZCZECINIE

Sanktuarium mieści się przy parafii pw. św. Tomasza Apostoła w Szczecinie, na osiedlu Kasztanowym. Parafię erygował 20 sierpnia 1998 r., ówczesny metropolita szczecińsko-kamieński arcybiskup Marian Przykucki². Nowa placówka duszpasterska nie posiadała jeszcze ani domu parafialnego, ani miejsca do sprawowania liturgii. Msze św. i nabożeństwa początkowo celebrowano w pomieszczeniu w bloku mieszkalnym. Niebawem uzyskano pozwolenie na budowę kościoła i plebanii³. Powołanie parafii w tym miejscu nie spotkało się z entuzjazmem tutejszych niewierzących mieszkańców. Ilekroć miejscowy proboszcz sprawował Mszę św. w tymczasowym miejscu, usiłowano mu skutecznie przeszkadzać⁴. Do aktów wandalizmu, nie tylko słownych, dochodziło również podczas udzielania sakramentu bierzmowania przez arcybiskupa Zygmunta Kamieńskiego. Jak pisał miejscowy proboszcz ks. M. Maciążek: *Niska frekwencja w niedzielnych i świątecznych Mszach świętych odzwierciedlała*

¹ Franciszek i Hiacynta zostali kanonizowani przez papieża Franciszka 13 maja 2017 r. w Fatimie, por. *Peregrinatio in «Sanctuarium Nostrae Dominae de Fatima»*, AAS 59 (2017) nr 6, 605–608. Proces beatyfikacyjny najstarszej z trójki dzieci – Łucji otworzył papież Benedykt XVI 13 lutego 2008 r. w trzecią rocznicę jej śmierci. 13 lutego 2017, w dwunastą rocznicę jej śmierci, zakończył się diecezjalny etap procesu beatyfikacyjnego i dokumenty zostały skierowane do Stolicy Apostolskiej.

² Por. Kronika parafii pw. św. Tomasza Apostoła w Szczecinie, t. I, 3.

³ Tamże.

⁴ W czasie pasterek i innych nabożeństw wrzucano do kaplicy petardy.

obojętność mieszkańców wobec Boga i Kościoła⁵. Raz po raz pojawiały się drobniejsze lub większe kradzieże z terenu budowy kościoła. Po dłuższym rozeznaniu gospodarz parafii udał się na pielgrzymkę do Fatimy, aby w tym świętym miejscu prosić Boga o natchnienie, jak dotrzeć do ludzi w swojej parafii z orędziem ewangelicznym oraz jakie podjąć działania w celu rozwoju duchowego tego miejsca. Tym przełomowym momentem stała się wizyta w Fatimie. Duszpasterz nabrał przekonania, że to właśnie Pani Fatimska wspomůže go szczególnie w przeciwstawieniu się panującej wrogości oraz w rozwoju kultu Bożego w tej parafii. W czasie głównych uroczystości w Fatimie, 13 października 2005 r., arcybiskup Sewilii kardynał D. Carlmo Amigo Vallejo, pobłogosławił figurę Matki Bożej Fatimskiej z przeznaczeniem jej do parafii w Szczecinie⁶. Natomiast papież Benedykt XVI pobłogosławił koronę dla szczecińskiej figury⁷.

Kult fatimski rozwijał się mimo wciąż niesprzyjających warunków. Momentem przełomowym były misje święte prowadzone przez ojców franciszkanów, którzy otrzymali stosowne pozwolenie dokonania egzorcyzmów miejsca i społeczności. Uroczystość odnowiono przyrzeczenia chrzcielne, wyrzeknięto się szatana, odprawiono nabożeństwo uzdrowienia oraz wyruszono z głoszeniem Słowa Bożego na ulice parafii⁸. W marcu 2013 r. arcybiskup metropolita wydał dekret zezwalający na używanie tytułu kościoła parafialnego jako *sanktuarium Dzieci Fatimskich*⁹. 4 października 2014 r. prawnie erygował sanktuarium ze wszystkimi przysługującymi przywilejami¹⁰. W 100. rocznicę objawień w Fatimie w 2017 r. obchodzono po raz pierwszy odpust ku czci dzieci fatimskich. 13 maja tegoż roku odbyło się diecezjalne dziękczynienie za dar kanonizacji Franciszka i Hiacyncy, a 9 września, w piątą rocznicę wprowadzenia relikwii świętych, dokonano aktu dedykacji jedynego na świecie sanktuarium Dzieci Fatimskich z wierną repliką miejsca objawień¹¹.

3. GENEZA KULTU PASTUSZKÓW Z FATIMY W SZCZECINIE

Kult pastuszków fatimskich ma swoje źródło w Objawieniach Maryi oraz w modlitwie różańcowej o dar nawrócenia grzeszników i pokój na świecie. Szczególnym momentem, który staje się swego rodzaju cezurą przyszłego kultu świętych dzieci z Fatimy, było zainicjowanie od 13 maja 2009 r. wspólnej modlitwy grupy dziecięco-młodzieżowej, codzienne odmawiającej różaniec. Zawiązała się wówczas

⁵ M. Maciążek, *Historia parafii świętego Tomasza Apostoła w Szczecinie – osiedle Kasztanowe*, Szczecin 2018, rps, 1.

⁶ Por. tamże, 3.

⁷ Por. *Kronika parafii świętego Tomasza Apostoła w Szczecinie – osiedle Kasztanowe*, t. V, 23–39.

⁸ Por. tamże, 4.

⁹ Por. Archiwum Kurii Metropolitarnej Szczecińsko-Kamieńskiej, *Dekret ustanawiający sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie*, LSz45-1/2013.00

¹⁰ Por. tamże, LSz45-1/2014.

¹¹ Por. D. Bożek, *Katechetyczne przesłanie z Fatimy w kontekście działań pastoralnych Sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie*, Szczecin 2019, mps, 43.

wspólnota *Nieustającego Różańca*, która za czas modlitwy obiera sobie dwudziesty dzień każdego miesiąca¹².

25 lutego 2017 r., dla uczczenia 100. rocznicy Objawień Fatimskich, parafia uroczyście obchodziła odpust ku czci dzieci z Fatimy. Liturgicznemu zgromadzeniu przewodził arcybiskup Andrzej Dzięga, metropolita szczecińsko-kamieński wraz z biskupem Stanisławem Stefankiem SChr z Łomży. Od tego pierwszego uroczystego odpustu zaczęto zanosić modlitwę szczególnie przez pośrednictwo św. Franciszka i św. Hiacynty. Oprócz formularza mszalnego ku ich czci, odmawiana jest również litania. Ponadto z okazji różnych świąt i uroczystości przygotowywane są tzw. *przysmaki pokutne dzieci fatimskich*.

Przyczynkiem do rozwoju kultu świętych pastuszków była w 2018 r., wizyta dziesięcioletniego Brazylijczyka Lucasa de Olivera, który w wyniku upadku z siódmego pietra doznał stłuczenia czaszki i mózgu. Jego stan oceniany był jako krytyczny, dlatego konsylium lekarskie orzekło, że jeśli chłopiec przeżyje to będzie niepełnosprawny umysłowo. Rodzina modliła się wówczas o łaskę uzdrowienia. O modlitwę poproszono miejscowe siostry karmelitanki. Jedna z sióstr zaczęła modlitwę właśnie do dzieci z Fatimy. Lucas przeszedł skomplikowane operacje, a następnie przebywał w śpiączce przez 7 dni. W tym czasie miał widzenie Pana Boga, który miał mu złożyć propozycję. Mógł wraz z pastuszkami z Fatimy pójść do nieba lub wrócić na ziemię. Zdecydował, że chce wrócić do swojej siostry. Po dwóch tygodniach Lucas opuścił szpital w pełni władzy umysłowej i fizycznej. Ten fakt uznano za cud¹³.

Ciekawostką jest fakt, że w momencie kiedy Lucas leżał w śpiączce, w tym samym czasie arcybiskup Andrzej Dzięga zezwolił na stosowanie nazwy sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie¹⁴.

4. FORMY KULTU I DZIAŁANIA DUSZPASTERSKIE PODEJMOWANE W SANKTUARIUM DZIECI FATIMSKICH W SZCZECINIE

Podstawową formą kultu w przedstawianym sanktuarium jest nabożeństwo pięciu pierwszych sobót miesiąca¹⁵, które jest odpowiedzią na pięć bluźnierstw¹⁶ jakie popełniają ludzie wobec Niepokalanego Serca Maryi. Gdyż Matka Boża zapewniała,

¹² Por. M. Maciążek, dz.cyt., 6.

¹³ Por. M. Pabis, *Powrócił do życia*, Dobre Nowiny nr 9 (42), 10.2018, 8.

¹⁴ Por. D. Bożek, dz.cyt., 45.

¹⁵ Na odprawienie tego nabożeństwa składa się spowiedź wynagradzająca grzechy i zniewagi zadane Niepokalanemu Sercu Maryi, z przyjęcia Komunii św. wynagradzającej, odmówienia części różańca i piętnastominutowego rozważania.

¹⁶ Są to: bluźnierstwa przeciw Niepokalanemu Poczęciu; przeciwko Jej Dziewictwu; przeciwko Bożemu Macierzyństwu, kiedy jednocześnie przyjmuje się Ją jako matkę człowieka; bluźnierstwa tych, którzy starają się publicznie (otwarciem) zaszczerpieć w sercach dzieci obojętność, wzgardę, a nawet nienawiść do tej Niepokalanej Matki; bluźnierstwa tych, którzy urągają Jej bezpośrednio w Jej świętych wizerunkach.

że praktykowanie tej modlitwy pozwoli na uzyskanie szczególnego wsparcia w godzinie śmierci, w postaci szczególnych łask dla wszystkich odprawiających to nabożeństwo¹⁷. Ta forma modlitwy fatimskiej została zatwierdzona dekretem z 13 września 1939 r., zezwalając na jej odprawianie¹⁸.

Kolejnym ważnym elementem w kulcie fatimskim jest procesja fatimska każdego trzynastego dnia miesiąca od maja do października. Dzień i miesiąc obchodu jest podyktowany rzeczywistymi spotkaniami w tych dniach Maryi z portugalskimi dziećmi. Nabożeństwo to ma formę wspomnianej procesji z figurą Matki Bożej Fatimskiej, podobnie jak w sercu objawień przy bazylice Różańca Świętego w Fatimie¹⁹. Warto wspomnieć, że ważnym i bardzo popularnym nabożeństwem w szczecińskim sanktuarium jest Różaniec, który stanowi podstawę całego kultu. Odmawiany jest przed każdą wieczorną Mszą św.

Oprócz nabożeństw istotnym elementem jest również Eucharystia sprawowana w dzień wspomnienia dowolnego świętych pastuszków, który przypada na 20 lutego. Poniżej prezentowany jest formularz mszalny obchodu tegoż wspomnienia w języku polskim²⁰:

Ant. na wejście	Kolekta
Jeśli się nie odmienicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. (por. Mt 18, 3)	Boże nieskończenie dobry, który miłujesz niewinność i wywyższasz pokornych, spraw abyśmy, naśladując świętych Franciszka i Hiacyntę, w prostocie serca Tobie służyli i weszli do królestwa niebieskiego. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków. Amen.
Ant. na komunię	
Wysławiam Cię, Ojcze, Panie nieba i ziemi, że zakryłeś te rzeczy przed mądrymi i roztroprnymi, a objawiłeś je prostaczkom. (por. Mt 11, 25)	
Modlitwa nad darami	Modlitwa po Komunii św.
Pokornie Cię prosimy, Panie, abys przyjął uwielbienie, jakie Ci składamy, zanosząc nasze błagania i dary, odpuść nam nasze winy i daj radość z nawrócenia grzeszników. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.	Przez ten Boski sakrament, który przyjąłszy, rozpal w nas, Panie, godną podziwu miłość, która doprowadziła Świętych Franciszka i Hiacyntę do całkowitego oddania się Tobie i rozmiłowania w zbawieniu wszystkich ludzi. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

¹⁷ Por. S.M. Kałdon, *Siostra Łucja. Fatimska moc nadziei*, Kraków 2013, 203–205.

¹⁸ Por. C. Cabecinhas, *Znaczenie Fatimy dla Kościoła i współczesnego świata*, w: *Fatima w Bożym planie zbawienia*, red. G. Bartosik, M. Kowalczyk, Częstochowa–Zakopane 2018, 153–160.

¹⁹ Por. C. Ryszka, *Oddziaływanie Sanktuarium Fatimskiego – Polskiej Fatimy w Zakopanem na Krzeptówkach*, w: *Fatima w Bożym planie zbawienia*, red. G. Bartosik, M. Kowalczyk, Częstochowa–Zakopane 2018, 119.

²⁰ Archiwum Parafii św. Tomasza w Szczecinie, formularz mszalny ze wspomnienia śś. Pastuszków, mps. Podano nieoficjalne tłumaczenie z j. portugalskiego.

Czymś zupełnie nowym jest odmawianie przed przyjęciem Komunii św. modlitwy, jakiej nauczył Anioł pastuszków:

O mój Boże, wierzę w Ciebie, uwielbiam Cię, mam nadzieję w Tobie i kocham Cię. Proszę Cię o przebaczenie dla tych, którzy w Ciebie nie wierzą, nie uwielbiają Ciebie, nie mają w Tobie nadziei i nie kochają Cię. O Przenajświętsza Trójco, Ojczy, Synu i Duchu Święty, w najgłębszej pokorze uwielbiam Cię i ofiaruję Ci Przenajdroższe Ciało, Krew, Duszę i Bóstwo Jezusa Chrystusa, obecne na wszystkich Ołtarzach świata, jako wynagrodzenie za zniewagi, świętokradztwa i obojętności, jakimi On Sam jest obrażany. Przez nieskończone zasługi Jego Najświętszego Serca i przez Niepokalane Serce Maryi błagam Cię o nawrócenie biednych grzeszników. Amen.

Ważnym elementem, o którym mówiła Maryja, jest również post. W parafii św. Tomasza w Szczecinie, przy większych uroczystościach i intencjach modlitewnych, zbiera się grupa osób podejmująca umartwienie w postaci postu. Chociażby przy okazji koronacji figury fatimskiej pościło ok. 200 osób z parafii²¹. Nie brakuje również zorganizowanych pielgrzymek do Portugalii i innych miejsc kultu poświęconego Matce Bożej.

Czymś, co wyróżnia szczecińskie sanktuarium spośród innych ośrodków kultu fatimskiego, są niewątpliwie katechezy formacyjne dla dzieci. Katecheza w kościołach parafialnych, szkołach nie jest niczym nowym, aczkolwiek w szczecińskim sanktuarium do tej formy ewangelizacji i duszpasterstwa zaczęto podchodzić szczególnie. Treść spotkań opiera się głównie na tym, co poza *Orędziem Nawrócenia* przekazywała Maryja, a więc: objawienie najważniejszych prawd wiary i nauka modlitwy. Dziecięce katechezy w sanktuarium przygotowuje ks. dr Paweł Płaczek, dyrektor Wydziału Wychowania Katolickiego przy Kurii Archidiecezjalnej Szczecińsko-Kamieńskiej. Zorganizowano też zespół katechetów świeckich, którzy skrupulatnie przygotowują treści katechez²². Poza samym kultem fatimskim sanktuarium wyznaczyło sobie ponadto promowanie tzw. *duchowości fatimskiej*, świętości pastuszków²³. Święty Franciszek jest bowiem wzorem oddania się modlitwie kontemplacyjnej, a św. Hiacynta stanowi wzór współczucia, które realizowało się przez pragnienie zbawienia każdego człowieka²⁴.

Cyklicznie odbywają się różne spotkania dla dzieci. 9 września 2016 r. Eucharystii z udziałem dzieci przewodniczył biskup Antoni Długosz. 10 września 2019 r. zainicjowano I Pielgrzymkę Dzieci do Sanktuarium Dzieci Fatimskich. Co roku organizuje się podobne spotkania, które rozpoczynają się Mszą św., a następnie prowadzone są różne ciekawe gry, zabawy, warsztaty, katechezy dla dzieci przybyłych z różnych zakątków archidiecezji.

²¹ Por. D. Bożek, dz.cyt., 47.

²² Por. tamże, 48.

²³ Por. D. Bożek, dz.cyt., 57.

²⁴ Por. C. Cabecinhas, dz.cyt., 170.

5. PODSUMOWANIE

Kult Matki Bożej Fatimskiej (szczególnie w uroczystej procesji ze świecami z modlitwą różańcową) staje się co raz bardziej popularną formą modlitwy zanoszonej za wstawiennictwem Matki Bożej. Jak widać, wspólnie z nim rozwija się kult dzieci, które stały się narzędziem w rękach Bożych na przekazanie orędzia maryjnego pełnego miłości i troski o zbawienie każdej duszy ludzkiej. Sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie wpisuje się w ten kult maryjny i pastuszków z Fatimy, ze swoim pionierskim pomysłem i jego realizacją. Skarbiec Kościoła katolickiego ma bardzo wiele przykładów wybitnych i pięknych postaci, które swoim życiem były znakami Bożej interwencji w świecie. Aż przyszedł czas na to, by orędzie miłości przekazać przez trójkę małych prostych dzieci. Potrzeba przypomnieć światu, że *jeśli się nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego* – nauczał Chrystus (Mt 18, 3). Ta prosta, ale pełna ufności wiara św. Franciszka, św. Hiacynty i Służebnicy Bożej Łucji, jest świadectwem tego, że Ewangelia naucza nienaruszalnej prawdy o umiłowanie tego, co proste i głupie w oczach świata, będące jednocześnie wielką wartością w oczach Bożych.

Dzisiejszy świat bardzo potrzebuje nawrócenia i pokuty, o co zabiegała Maryja. Nabożeństwa fatimskie oraz modlitwa za wstawiennictwem świętych dzieci z Fatimy pozwala żywić nadzieję, że łaska Boża nigdy nie opuści człowieka wierzącego, który borykając się z własnymi słabościami, raz po raz powraca na drogę zbawienia.

BIBLIOGRAFIA

- Archiwum Parafii św. Tomasza Apostoła w Szczecinie, formularz mszalny ze wspomnienia św. Pastuszków, mps.
- Archiwum Kurii Metropolitarnej Szczecińsko-Kamieńskiej, *Dekret ustanawiający sanktuarium Dzieci Fatimskich w Szczecinie*, LSz45-1/2013.
- Kronika parafii pw. św. Tomasza Apostoła w Szczecinie, t. I i V.
- Maciążek M., *Historia parafii świętego Tomasza Apostoła w Szczecinie – osiedle Kasztanowe*, 2018, rps.
- Kaldon S.M., *Siostra Łucja, Fatimska moc nadziei*, Kraków 2013.
- Pabis M., *Powrócił do życia*, *Dobre Nowiny* nr 9 (42), 10.2018.
- Peregrinatio in «Sanctuarium Nostrae Dominae de Fatima»*, AAS 59 (2017) nr 6, s. 605–608.
- Cabecinhas C., *Znaczenie Fatimy dla Kościoła i współczesnego świata*, w: *Fatima w Bożym planie zbawienia*, red. G. Bartosik, M. Kowalczyk, Częstochowa–Zakopane 2018.
- Ryszka C., *Oddziaływanie Sanktuarium Fatimskiego – Polskiej Fatimy w Zakopanem na Krzeptówkach*, w: *Fatima w Bożym planie zbawienia*, red. G. Bartosik, M. Kowalczyk, Częstochowa–Zakopane 2018.

THE WORLD'S FIRST SANCTUARY OF THE CHILDREN OF FATIMA IN SZCZECIN

Summary

This article deals with the cult of Fatima, and what comes with it, also prayers for intercession of the holy shepherds of Fatima: Francisco and Jacinta Marto, and the servant of God Lucia dos Santos. Fatima devotions have become an integral part of Polish Marian spirituality and they can be found in almost every parish ministry. The recent 100th anniversary of Marian apparitions has revived even more worship and all forms of prayer related to the Lady of Heaven's requests, in which She asks to pray the rosary and to do penance for the world, begging for conversions. Over time, attention began to be paid to these three Portuguese child messengers of this proclamation. They are slowly becoming more and more popular, especially in the ministry of children and youth. For this reason, in 2017, the Sanctuary of the Children of Fatima in Szczecin was established. On the initiative of the local parish priest and with the approval of the metropolitan archbishop, the cult of St. Francis and St. Hyacinth Marto is growing and has good prospects ahead. The difficulties encountered during the creation of both parish and church (sanctuary) prove that opposing forces always act to hamper the growth of God's work. However, with God's grace, anything is possible. For the present day, the sanctuary becomes a place of special veneration for God through the intercession of the holy children of Fatima. It is a place where pleas for special individual graces, blessings for the children of the Archdiocese of Szczecin-Kamień and the beatification of the Servant of God Sister Lucia dos Santos are made.

Key words: Fatima, Marian apparition, Fatima apparition, Fatima devotion, sanctuary, cult childrens of Fatima

Nota o Autorze

Ksiądz **Mateusz PAKUŁA** – prezbiter archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej, magister teologii (Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego) i licencjat teologii w zakresie liturgiki (UKSW, 2020), student III roku na studiach doktoranckich na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, obecnie przygotowuje rozprawę doktorską pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Jacka Nowaka SAC *Tajemnica kapłaństwa w celebracji roku liturgicznego w świetle Mszału rzymskiego Pawła VI*.

Kontakt e-mail: mateusz.pakulax@wp.pl